

چکیده

تحقیق حاضر باهدف بررسی تأثیر عوامل دور آبیاری، مبدأ بذر، بستر و تاریخ کاشت بر جوانه‌زنی بذور گونه سوزنی‌برگ زربین (*Cupressus sempervirens var. horizontalis*) در نهالستان پیلمبرا واقع در شهرستان رضوانشهر (غرب گیلان) انجام شد. بذر این گونه از مرکز بذر جنگلی خزر آمل تهیه شد. کیفیت اولیه بذر از قبیل ویژگی‌های فیزیکی (رطوبت، خلوص و وزن هزار دانه) و فیزیولوژیکی بذر (درصد جوانه‌زنی) در آزمایشگاه تخصصی مرکز بذر جنگلی تعیین شد. بذور زربین در چهار تیمار مختلف: خاک (در چهار سطح)، دور آبیاری (در سه سطح)، مبدأ بذر (در سه سطح) و تاریخ کاشت (در دو سطح) و با پنج تکرار مورد کاشت در گلدان‌های پلاستیکی قرار گرفت. شمارش بذره‌های جوانه‌زده از مشاهده اولین بذر جوانه‌زده آغاز شد. تجزیه و تحلیل‌های آماری با استفاده از نرم‌افزار SPSS 20 انجام شد. پس از بررسی و اثبات عدم نرمال بودن داده‌ها، به منظور بررسی تأثیر تیمارهای موردنظر بر جوانه‌زنی و ارتفاع نهال گونه مذکور، از آزمون‌های ناپارامتریک کروسکال والیس و من‌ویتنی‌یو استفاده شد. همچنین جهت تعیین مهمترین متغیر پیش‌بینی کننده موفقیت بذور زربین از آنالیز رگرسیون چندگانه استفاده شد. نتایج این تحقیق حاکی از این است که بذور گونه سوزنی‌برگ زربین تحت تأثیر دوره آبیاری، بستر و زمان کاشت قرار دارد. به طوری که بیشترین جوانه‌زنی در بذور کاشته شده در اسفندماه در خاک دارای کود دامی و شن با آبیاری روزانه مشاهده شد. آنالیز همبستگی نشان داد که تعداد بذور جوانه‌زده دارای همبستگی مثبت با زمان کاشت و خاک بستر کاشت و همبستگی منفی با دوره آبیاری است؛ ارتفاع نونهال‌ها نیز با دوره آبیاری و بستر کاشت همبستگی منفی اما با زمان کاشت همبستگی مثبت معنی‌دار نشان داد. از بین عوامل موردبررسی، زمان کاشت و نیز خاک بستر کاشت پیش‌بینی کننده مناسبی برای موفقیت بذور این گونه در سطح نهالستان بودند.

واژه‌های کلیدی: زربین، زمان کاشت، زنده‌مانی، نهالستان، سبز شدن.